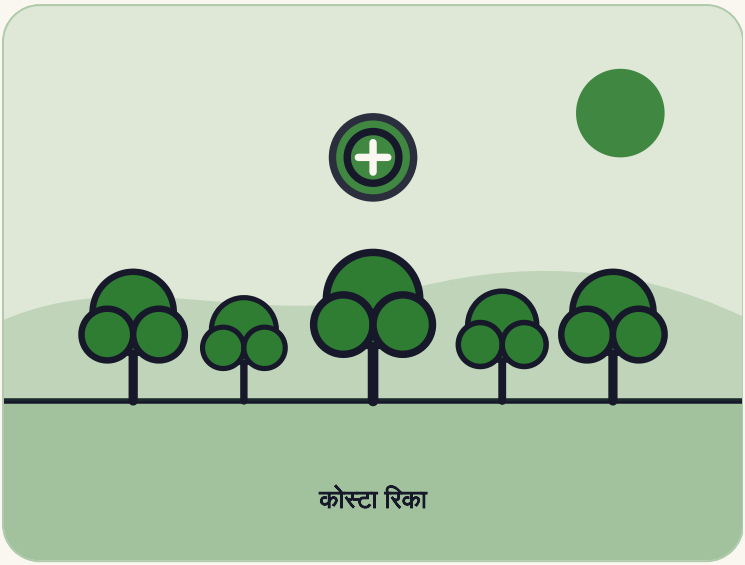

कोस्टा रिका

ज्या देशाने उभ्या झाडांची किंमत मोजली

कोस्टा रिकाची जंगले 1987 पर्यंत देशाच्या 21 टक्के जमिनीवर उरली. मग त्याने जमीनमालकांना ती वाचवण्यासाठी पैसे द्यायला सुरुवात केली.

कुठे सान होसे

कोण कोस्टा रिकाचे जमीनमालक, अधिकारी आणि संवर्धन गट ज्यांनी उभ्या जंगलाला मोल मिळवून दिले

केव्हा 1987 ते 2020

4 मिनिटांचे वाचन

प्रकरण पांहेलं

गोष्ट

1970 आणि 1980 च्या दशकांत कोस्टा रिकामध्ये जंगलतोडीचा दर जगातील सर्वात उच्च दरांपैकी होता. गुरांच्या फार्मसाठी आणि केळीच्या बागांसाठी जमीन साफ केली गेली. 1987 पर्यंत जंगल देशाच्या फक्त 21 टक्के भागावर उरले होते.

मग देशाने मार्ग बदलला. त्याने नैसर्गिक संसाधनांसाठी एक सरकारी कार्यालय स्थापन केले आणि आपली राष्ट्रीय उद्याने वाढवली. 1987 मध्ये त्याने शाळांना मुलांना निसर्गाबद्दल शिकवायला सांगितले. 1990 च्या दशकात कोस्टा रिकाच्या एका गटाने, फंडेकोरने, एक नवी कल्पना आजमावली. त्याने शेतकऱ्यांना आपल्या जंगलाची काळजी घेण्यासाठी पैसे दिले. 1,600 हेक्टरवर एक छोटी चाचणी झाली आणि ती चांगली चालली.

> या दोन आकड्यांदरम्यान जे बदलले, ती संवर्धनाची कथा असण्यापेक्षा आर्थिक रचनेची कथा आहे.
>
> E+E Leader, एक व्यवसाय नियतकालिक, कोस्टा रिकाच्या जंगलांच्या पुनरागमनाबद्दल

जंगले जे देतात त्याची किंमत

1996 मध्ये वन कायदा 7575 ने या कल्पनेला राष्ट्रीय रूप दिले. त्याने एक निधी निर्माण केला, ज्याचे नाव फोनाफिफो आहे, जेणेकरून खासगी जमीनमालकांना जंगल वाचवण्यासाठी आणि वाढवण्यासाठी पैसे देता येतील. देयके चार सेवांसाठी आहेत: कार्बन साठवणे, वन्यजीवांचे संरक्षण, पाण्याचे नियमन आणि सुंदर भूदृश्य टिकवणे.

पहिले अर्ज 1997 मध्ये आले. तेव्हापासून 18,000 हून अधिक कुटुंबे सहभागी झाली आहेत, आणि 1.3 दशलक्ष हेक्टरहून अधिक जमीन करारांतर्गत आहे. खासगी जमिनीवर सुमारे 7 दशलक्ष नवी झाडे लावली गेली आहेत. 2004 मध्ये लहान जमीनमालकांना सामील होण्यास मदत व्हावी म्हणून नियम बदलले गेले.

21%

1987 मध्ये जंगलाने व्यापलेला कोस्टा रिकाचा भाग

18,000

देयक कार्यक्रमात सहभागी कुटुंबे

1.3 दशलक्ष

करारांतर्गत असलेली हेक्टर जमीन

पुनरागमन, एका अटीसह

E+E Leader नुसार जंगल आता देशाच्या सुमारे 60 टक्के भागावर आहे. 2002 ते 2024 दरम्यान कोस्टा रिकाने फक्त सुमारे 31,100 हेक्टर प्राथमिक जंगल गमावले.

श्रेय कोणाला द्यायचे? ते सांगणे कठीण आहे. जंगल तोडण्यावर आधीच बंदी होती. इतर बदलांनीही मदत केली. शेतीची अनुदाने संपली, गुरे पाळण्यातून कमाई घटली, आणि निसर्ग-पर्यटन वाढले. संशोधक देयकांना एका मोठ्या बदलाचा महत्त्वाचा भाग मानतात.

पैसाही धोक्यात आहे. कार्यक्रमाचा सुमारे 90 टक्के भाग इंधन-करांतून दिला जातो. जसजसे जास्त लोक इलेक्ट्रिक कार चालवतील, तसतसा तो पैसा कमी होऊ शकतो.

केव्हा काय घडलं

- **1987** कोस्टा रिकामध्ये जंगल फक्त 21 टक्के भागावर उरले आहे.
- **1996** वन कायदा 7575 फोनाफिफो आणि देयक कार्यक्रम निर्माण करतो.
- **1997** जमीनमालकांचे पहिले अर्ज स्वीकारले जातात.
- **2004** लहान जमीनमालकांना सामील करण्यासाठी नियम बदलले जातात.
- **2020** कोस्टा रिका जागतिक बँकेसोबत कार्बन देयकाचा करार करतो.

प्रकरण दुसरे

ही गोष्ट खास का आहे

कोस्टा रिकाने फक्त तोडण्यावर बंदी घातली नाही. त्याने लोकांना झाडे उभी ठेवण्यासाठी पैसे दिले, म्हणून जिवंत जंगलाला किंमत मिळाली.

ही एका इशाऱ्यासह जोडलेली यशोगाथा आहे. जंगल वाचवणारा पैसा कमी होऊ शकतो.

आमचं मत

जेव्हा उभी झाडे त्यांच्या मालकांसाठी मोलाची ठरली, तेव्हा जंगले परत येऊ लागली.

प्रकरण तिसरे

आपण काय शिकू शकतो

1 योग्य निवडीला फायदेशीर बनवा

जमीनमालकांना जंगल वाचवण्यासाठी पैसे मिळाले, म्हणून झाडे ठेवणे शहाणपणाचे ठरले.

हे करून पाहा: ज्या वर्तनाची तुम्हाला अपेक्षा आहे त्याला बक्षीस देण्याचा मार्ग शोधा, फक्त चुकीला शिक्षा देण्याचा नाही.

2 छोट्यापासून आजमावा, मग वाढवा

राष्ट्रीय कायद्याआधी 1,600 हेक्टरची एक चाचणी झाली.

हे करून पाहा: एखादी कल्पना आधी एका छोट्या गटावर आजमावा. जे शिकाल ते वाटून घ्या.

3 श्रेयाबद्दल प्रामाणिक राहा

जंगलांना अनेक बदलांनी मदत केली, फक्त देयकांनी नाही.

हे करून पाहा: तुम्ही यशस्वी झालात की मदत करणाऱ्या इतर गोष्टींचेही नाव घ्या.

4 पैशाचे नियोजन करा

कार्यक्रमाचा बहुतेक खर्च इंधन-कर उचलतात, आणि ते कमी होऊ शकतात.

हे करून पाहा: दहा वर्षांनी पैसा कुठून येईल ते विचारा.

मनात ठेवण्यासारखा एक विचार

जंगल तेव्हा वेगाने परत येते जेव्हा ते तोडलेल्यापेक्षा उभे जास्त मोलाचे असते.

स्रोत (इंग्रजीत)

SDG16+
Payments to landowners for forest conservation in Costa Rica

E+E Leader
What Costa Rica's Forest Recovery Reveals About Conservation

Wikipedia
Deforestation in Costa Rica

तथ्य-तपासणी टीप: स्रोत मोठ्या प्रमाणात गोष्टीवर सहमत आहेत आणि काही आकड्यांत वेगळे आहेत. जंगलाची सर्वात खालची पातळी: E+E Leader सांगते की 1987 मध्ये कोस्टा रिकाचा 21 टक्के भाग जंगल होता; SDG16+ सांगते की सुमारे 1990 पर्यंत 25 टक्क्यांपेक्षा कमी उरले होते, जे 1950 मध्ये निम्म्याहून खूप जास्त होते; Wikipedia सांगते की दुसऱ्या महायुद्धानंतर कोस्टा रिकाची सुमारे 80 टक्के जंगले नाहीशी झाली आणि 1990 च्या दशकात देशाचा जंगलतोडीचा दर मध्य अमेरिकेत सर्वात वाईट दरांपैकी होता; गोष्ट 1987 साठी 21 टक्क्यांचा आकडा घेते. कारणे (गुरे पाळणे आणि केळीच्या बागा) SDG16+ आणि Wikipedia मधून आहेत. 1986 चे मंत्रालय, 1987 ची पर्यावरण-शिक्षण योजना, राष्ट्रीय उद्याने आणि इकोटूरिझमची वाढ, 1994 चे सरकार,

आणि फंडेकोरची 1,600 हेक्टरची चाचणी SDG16+ मधून आहेत; SDG16+ सांगते की यामुळे जनमत बदलायला मदत झाली, जो दावा गोष्ट करत नाही; खासगी जमिनीवर सुमारे सात दशलक्ष नवी झाडे लावल्याचा आकडाही SDG16+ मधून आहे. वन कायदा 7575 (1996) आणि फोनाफिफो: SDG16+ आणि E+E Leader दोन्ही. कायदा काय प्रतिबंधित करतो यात फरक आहे: SDG16+ सांगते की तो सार्वजनिक वनभूमीचे बिगर-वनात रूपांतर करण्यास मनाई करतो, जी जंगलाच्या जमिनीच्या सुमारे 40 टक्के आहे, आणि उर्वरित 60 टक्क्यांच्या मालकांना फोनाफिफो देयके देते; म्हणून गोष्ट फक्त एवढेच सांगते की कायद्याने खासगी जमीनमालकांना पैसे देण्यासाठी निधी निर्माण केला. चार सेवा (कार्बन, जैवविविधता, पाणी, भूदृश्य) E+E Leader मधून आहेत; SDG16+ देखील सेवा गणते. 1997 पासून अर्ज आणि लहान जमीनमालकांच्या मदतीसाठी 2004 ची पुनर्रचना SDG16+ मधून आहेत. कराराच्या कालावधीत फरक आहे (E+E Leader मध्ये पाच ते दहा वर्षे, SDG16+ मध्ये पाच ते 16), म्हणून गोष्ट कोणताही कालावधी देत नाही. सहभाग: E+E Leader सांगते की 18,000 हून अधिक कुटुंबे आणि 1.3 दशलक्ष हेक्टरहून अधिक सक्रिय करारांतर्गत, आणि 524 दशलक्ष डॉलरहून अधिक गुंतवणूक; गोष्ट पहिले दोन घेते. जंगल “आज सुमारे 60 टक्के”, 2002 ते 2024 दरम्यान सुमारे 31,100 हेक्टरचे नुकसान (2 टक्क्यांची घट), श्रेयाचा प्रश्न (नोव्हेंबर 2025 चे हर्नांडेझ-ब्लँको आणि कॉस्टान्झा यांचे विश्लेषण, Ecosystem Services मध्ये, जे E+E Leader उद्धृत करते) आणि इंधन-कराचा धोका हे सर्व E+E Leader मधून आहेत; इतर अहवाल आजचा कमी आकडा देतात (एका शोध-सारांशात 2010 मध्ये 53 टक्क्यांहून अधिकचा उल्लेख होता), जो आम्ही उघडला नाही. कार्यक्रमाचा सुमारे 90 टक्के भाग इंधन-करांतून दिला जातो, हे SDG16+ मधून आहे; E+E Leader इंधन-कर महसुलाचा 3.5 टक्के आणि पाणी शुल्काचा 25 टक्के सांगते. डिसेंबर 2020 मध्ये झालेला जागतिक बँकेचा कार्बन करार (60 दशलक्ष डॉलरपर्यंत) E+E Leader आणि SDG16+ मधून आहे. उद्धरण हा E+E Leader च्या लेखाचा सुरुवातीचा युक्तिवाद आहे, जे एक व्यवसाय नियतकालिक आहे; ते एक मत आहे, निष्कर्ष नाही. Centre for Public Impact चे पान, जागतिक बँकेचे पान आणि Courthouse News उघडू शकले नाहीत (404 किंवा 403). आम्ही 2025 नंतरचे कार्यक्रमाचे निकाल तपासले नाहीत. पिन सान होसे दाखवतो, जिथे फोनाफिफो आहे. “आमचं मत” असलेल्या ओळी आमचं स्वतःचं विश्लेषण आहे. बाकी सर्व माहिती वरील स्रोतांमधून घेतली आहे.